

1. Kaupunginvaltuusto

mään sellaisiin toimenpiteisiin, että Sörnäisten satama-alueen polttoainevarastolta irtautuvan pölyn leviäminen asuntoalueille ja lähiympäristöön estettäisiin ja että eri tuotantolaitokset veloitettaisiin suorittamaan sellaiset toimenpiteet, joilla haitallisten palamisjätteiden tai hajun leviäminen ympäristöön estettäisiin. Samalla olisi kaupungin ao. elimet veloitettava ryhtymään muihin tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungin siisteyden parantamiseksi. Terveydenhoitolautakunnan ilmoituksen mukaan on työterveyslaitos suorittanut alustavan tutkimuksen ilman saastumisesta Helsingissä. Laskeutuvien ainesten määrä oli kaikkina havaintokuukausina ollut suurin Rautatientorin läheisyydessä (874—1 196 g/100 m²/kk), Sörnäisissä olivat arvot vaihdelleet 377—836 g/100 m²/kk ja muilla havaintopaikoilla, joita oli kaikkiaan 5, 221—874 g/100 m²/kk. Leijuvan pölyn määrissä ei myöskään ollut todettu suuria eroja. Teollisuuslaitosten läheisyydessä asuville oli kuitenkin todettu koituvan monia haittoja savusta ja noesta. Sörnäisten aluetta, josta ei ollut tehty enemmän valituksia kuin muualtakaan, häiritsi pahimmin Suvilahden voimalaitos. Laitoksella oli kuitenkin käynnissä uudistustoimenpiteet savukiusan vähentämiseksi. Teollisuuslaitosten liittäminen kaukolämmitykseen tulisi myös vähentämään savuhaittoja. Savuhaittojen ehkäisyä ja valvontaa oli toistaiseksi haitannut lainsäädännöstä puuttuvat ko. asioita koskevat määräykset. Terveydenhoitolautakunnalla oli kuitenkin nykyisin mahdollisuus voimassa olevan terveydenhoitolainsäädännön perusteella saada aikaan parannuksia niissä tapauksissa, joissa savukiusa oli kohtuuton ja aiheutti terveydellistä haittaa. Liikenteen ja katujen aiheuttaman pölyn vähentämiseksi oli lautakunta ehdottanut roskienpoltouuneja koskevien määräysten ottamista uusittavaan rakennusjärjestykseen. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15. 6. 505 §, 2. 11. 739 §).

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Katurakennusosastolle päätettiin 1. 3. lukien perustaa 32. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva käyttöinsinöörin virka, pätevyysvaatimuksena Teknillisen korkeakoulun koneosastolla suoritettu loppututkinto (10. 2. 118 §) sekä 1. 1. 1961 lukien 25. palkkaluokkaan kuuluva puhdistamon hoitajan virka (7. 9. 590 §).

Uuden tielainsäädännön kaupungille aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginvaltuusto oli v. 1959 (ks. s. 108) hyväksynyt omasta puolestaan paikallisteiksi tielainsäädännön kaupungille aiheuttamia toimenpiteitä selvittämään asetetun komitean ehdottamat kaupunkimittausosaston karttaan n:o 3048 merkityt tiet. Ehdotuksesta oli tehty 7 muistutusta, joista useimmat olivat perustuneet siihen, että valittajien mielestä eräät muutkin tiet kuin kaupunginvaltuuston ehdottamat täyttivät paikallistieltä vaadittavat edellytykset. Kaupunginvaltuusto päätti, etteivät asian johdosta tehdyt muistutukset antaneet aiheutta ehdotuksen muuttamiseen. Kaupunginvaltuuston em. päätöstä päätettiin kuitenkin muuttaa siten, että 2) ponnassa mainitun tien n:o 233 jälkeen lisätään merkintä »osa». Lääninhallitukselle lähetettävässä, paikallisteiksi ehdotettavien teiden luettelossa päätettiin ottaa huomioon jo mainittu muutos sekä myös katurakennusosaston suorittamasta teiden nimien tarkistamisesta aiheutuneet yleisten töiden lautakunnan esittämät muutokset. Näin muutettu ehdotus ja ehdotuksen perusteena oleva selvitys päätettiin lähettää lääninhal-

litukselle yleisistä teistä annetun lain voimaanpanolain 5 §:ssä mainittua jatkokäsittelyä varten (24. 2. 159 §).

Yleisten teiden päätekohtien vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen ilmoitus, että se oli tehnyt lääninhallitukselle esityksen yleisten teiden päätekohtien vahvistamisesta (13. 1. 21 §, ks. v:n 1959 kert. s. 108).

Pihlajamäen asuntoalueen tulotien rakentaminen paikallistienä. Kaupunginvaltuusto päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että Pihlajamäen asuntoalueen tulotie rakennettaisiin paikallistienä katurakennusosaston laatiman suunnitelman mukaisesti, että kaupunki tulisi tämän rakennettavaksi ehdotetun paikallistien pitäjäksi sen rakentamisen osalta, että kaupungille tien rakentamisesta tiealoitteen tekemisen jälkeen, mutta ennen tiepäätöksen antamista aiheutuvat kustannukset luetaisiin yleisistä teistä annetun lain tarkoittamiksi ko. paikallistien rakentamiskustannuksiksi, että tie- ja vesirakennushallitus suostuisi siihen, että kaupunki saa kustannuksellaan laadituttaa suunnitelman myös mainitun tien myöhemmin tehtävälle, Latokartanontielle ulottuvalle jatkeelle. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että Pihlajamäen asuntoalueen tulotien rakennustyöt saadaan yleisistä teistä annetun lain edellyttämän tiepäätöksen puuttumisesta huolimatta aloittaa heti (6. 4. 275 §).

Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren tien rakentaminen paikallistienä. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin tehdä aloite, että Kuusisaarentie rakennettaisiin paikallistieksi Kuusisaaren lounaisrannasta Munkkiniemen eteläkärkeen katurakennusosaston piirustuksista n:o 9240—9243 ja 9222 ilmenevien suunnitelmien mukaisesti sekä että Ramsaynranta rakennettaisiin paikallistieksi Meilahden sillalta Munkkiniemen aukiolle katurakennusosaston piirustusten n:o 8060—8063 mukaisesti (24. 2. 160 §).

Helsingin—Jorvaksen moottoritien kaupungin puolelle tulevan jatkeen rakentamiseksi kaupunginvaltuusto päätti tehdä tie- ja vesirakennushallitukselle yleisistä teistä annetun asetuksen edellyttämän aloitteen mainitun tien rakentamisesta yleisenä tienä kaupungin rajalta Mechelininkadulle ja Lauttasaarenkadulle sekä samalla pyytää tie- ja vesirakennushallituksen suostumuksen siihen, että kaupunki saa omalla kustannuksellaan laadituttaa ko. tietä koskevan tiesuunnitelman. Tie- ja vesirakennushallitus oli 14. 7. suostunut kaupungin esitykseen (15. 6. 483 §, 7. 9. 512 §).

Helsingin—Turun moottoritien rakentamista Huopalahdentien ja Tarvon välillä koskevasta suunnitelmasta tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa yhtyvänsä yleisten töiden lautakunnan ja kiinteistölautakunnan antamiin lausuntoihin, mutta samalla huomauttaa, ettei kaupunki osallistu ko. moottoritien rakentamiskustannuksiin (15. 6. 484 §).

Malmin—Siltämäen välisen tienosan kunnossapitäminen. Merkittiin tiedoksi, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli 31. 12. 1959 käsitellyt ko. asian ja hylännyt anomuksen, koska mainittujen lyhyiden tienosien jättäminen kaupungin toimesta kunnossapidettäväksi ei helpottaisi tie- ja vesirakennushallituksen työtä yleisen tieverkon kunnossapitämisessä, vaan päinvastoin vaikeuttaisi kunnossapitotyön suorituksen ja kunnossapitokustannusten selvittelyä valtion ja kaupungin kesken. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan lääninhallitus oli samana päivänä vahvistanut kaupungin alueella olevien maanteiden päätekohdat, joihin em. maantie myös kuului. Kaupunginhallitus oli päättänyt valittaa lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (10. 2. 103 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Katutöiden suorittaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan rakennuslain 78—79 §:ien mukaisia katutöitä varten, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, merkittäviä siirtomäärärahaa enintään 5.5 mmk Etelä-Haagan luoteisosan katutöiden suorittamista varten sekä käyttämään v:n 1957 talousarvion em. pääluokkaan kuuluvista siirtomäärärahoista Uusia katuja ja teitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, 7.3 mmk Suursuon alueen katutöitä varten sekä 1.8 mmk Suursuon alueen viemäritöitä varten (7. 9. 596 §).

Tieasioiden hoidon ja siihen liittyvien tehtävien järjestämisestä pääkaupungin kunnallishallinnossa koskeva vt Procopén ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (21. 9. 634 §).

Kallioon louhittavien katuhiiekkasiilojen suunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä katurakennusosaston piirustuksista n:o 9891—9893 ilmenevän suunnitelman katuhiiekan varastointiin tarkoitettujen kalliosilojen rakentamiseksi Herttoniemeen ja Taivaskallioon. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus hyväksyä mahdolliset suunnitelmaa koskevat pienehköt muutokset (2. 11. 727 §).

Lauttasaaren jätevedenpuhdistamo. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä katurakennusosaston piirustuksista n:o 9500/2 D/27. 4. 1960, 9500/2 D/1/28. 4. 1960, 9500/2 D/3/12. 5. 1960 ja 9500/2 D/4/12. 5. 1960 ilmenevän Lauttasaaren jätevedenpuhdistamon suunnitelman. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään suunnitelmaan myöhemmin mahdollisesti tarvittavat pienehköt muutokset (15. 6. 487 §).

Viikin jätevedenpuhdistamo. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä katurakennusosaston piirustuksista n:o 9900/2/21. 5. 1960 ja 9900/3—6/23. 5. 1960 ilmenevän Viikin jätevedenpuhdistamon suunnitelman. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus hyväksyä suunnitelmaan mahdollisesti tarvittavat pienehköt muutokset (15. 6. 486 §).

Herttoniemen jätevedenpuhdistamo. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Herttoniemen jätevedenpuhdistamon rakentamiseen merkitystä määrärahasta 20 607 528 mk ko. jätevedenpuhdistamon laajennustyön suorittamiseksi talousarvioon merkityn määrärahan käyttötarkoitusta muuttaen (11. 5. 369 §).

Purjehtijankujan jätevedenpumppaamon töiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1957 talousarvion em. pääluokkaan Pajamäen asuntoalueen viemäreitä varten varatusta määrärahasta 2.415 mmk (10. 2. 123 §).

Suolan käytön rajoittamiseksi katujen talvipuhtaanapidossa olivat vt Uotinen ym. tehneet aloitteen, jossa huomautettiin, että kaupungin hoitamien katujen hiekoituksessa oli käytetty suolaa ja oli kaduille levitetty myöskin pelkkää suolaa. Vaikka suolansekaisen hiekan käyttäminen ehkä on tehokkaampaa kuin pelkän hiekan käyttäminen, aiheuttaa se myös erinäisiä haittoja ruostuttamalla autojen ja raitiovaunujen alustat ja ehkä myös viemäriverkostoa. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin suolan käytön rajoittamiseksi talvipuhtaanapidon yhteydessä tahi mikäli se osoittautuu tarpeelliseksi, kieltämään kokonaan sen käytön. Yleisten töiden lautakunta oli huomautta-

nut, että sekä kotimaassa että ulkomailla aivan yleisesti sekoitettiin hiekkaan suolaa, koska hiekka silloin paremmin pureutui jäähän ja lumeen. Mm. tie- ja vesirakennushallitus käytti suolaa maanteiden hiekoituksessa. Katurakennusosastolla ei ollut voitu todeta käytetyn suolamäärän vaikuttaneen haitallisesti betoniputkiin, koska suolaa käytettiin vain n. 5—10 kg hiekkakuutiometriä kohden ja koska suolasta suurin osa joutui lumen mukana kaatopaikoille. Autojen ja raitiovaunujen alustojen ruostumiseen ei vuorisuolan käyttö lautakunnan käsityksen mukaan paljontaan vaikuttanut, joka tapauksessa sen aiheuttama vahinko oli huomattavasti pienempi kuin maanteillä käytetyn pölynsitomissuolan. Kiinteistölautakunta oli yhtynyt yleisten töiden lautakunnan lausuntoon, mutta lautakunnan puheenjohtaja oli eriävässä mielipiteessään esittänyt, että olisi kokeiltava pelkän hiekan käyttöä määräytyillä katu- ja tieosuuksilla sekä tutkittava, mitä mahdollisuuksia olisi sopivien olosuhteiden vallitessa käyttää hiekoitukseen myös suolatonta hiekkaa aloitteessa mainittujen epäkohtien poistamiseksi. Kaupunginhallitus oli todennut suolansekaisen hiekan olevan välttämätöntä ajoratojen talvikunnossapidossa yhä kasvavan liikenteen vuoksi. Lisäksi voitiin säästää huomattavasti puhtaanapitokustannuksia suolaa käyttämällä, koska se esti ajoradalle sataneen lumen kovettumisen. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta suorittamaan kokeellisen tutkimuksen siitä, voidaanko suolapitoisen hiekan käyttöä rajoittaa. Myönteisessä tapauksessa olisi ryhdyttävä tätä tarkoittaviin toimenpiteisiin (2. 11. 743 §).

Seuraavat *aloitteet* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi: vt Järvisen ym. aloite lumenkaatopaikkojen järjestämiseksi siten, etteivät ne aiheuta vahinkoa rantavesille (23. 3. 246 §);

vt Ruohosen aloite Töölönlahden suojaamiseksi jatkuvalta liejuuntumiselta (15. 6. 501 §).

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen tariffien korottaminen ja laitoksen käyttöomaisuus. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä liikennelaitoksen tariffit korotettaviksi kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti 1.3. lukien (kunn. as. kok. n:o 19). Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä liikennelaitoksen käyttöomaisuuteen nähden seuraavat periaatteet:

1) Liikennelaitoksen talousarviossa ja siihen liittyvässä kirjanpidossa sekä tilinpäätöksessä ei 1.1.1961 lukien oteta käyttöomaisuuden korkoa huomioon menoeränä.

2) Liikennelaitoksen omakustannuslaskelmissa on kulloinkin laskettava korko kaikelle laitokseen sijoitetulle pääomalle samojen periaatteiden ja saman korkokannan mukaan kuin kaupungin muiden liikelaitosten osalta kulloinkin sovelletaan ja tulee laitoksen tariffien hinnoittelamista varten kulloinkin laadittavien laskelmien perustua omakustannuseriaatteisiin.

3) Liikennelaitoksen talousarvion perusteluissa ja tilinpäätöksessä on erikseen mainittava, minkälainen laitoksen tulos olisi omakustannuslaskelmien mukaan seuraavasti: *»omakustannuseriaatteiden mukaan, jolloin käyttöomaisuuden korko laitokseen sijoitetulle pääomalle on laskettu (6) %:n mukaan, olisi laitoksen tulos — — mk.»* (10.2. 114 §).

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen lautakunnan suorittamaan dipl.ins. Erik Durchmanille, hänen hoitaessaan viransijaisena liikennelai-